

INTERNACIONALNI SEMINAR

Čitati

(povijest)

umjetnost(i)

feministički

MIKROPOLITIKE 2023.



Iva Čukelj, *Mašine*,  
šivani jastuci s izvezenim detaljima, 2022.

Čitati (povijest)  
umjetnost(i) feministički –  
Mikropolitike 2023.

Seminar,  
31. svibnja 2023.,  
Zagreb

**Lokacija:**  
Udruženje hrvatskih arhitekata,  
Trg bana Jelačića 3/1

**Organizator i izdavač:**  
[BLOK]

**Urednica i kustosica:**  
Petra Šarin  
[IHA-NOVA FCŠH / IN2PAST]

**Dizajn i prijelom:**  
Nikola Križanac

Zagreb, 2023.

Program financijski podržavaju  
Ministarstvo kulture Republike  
Hrvatske i Gradski ured  
za kulturu, međugradsku i  
međunarodnu suradnju i  
civilno društvo Grada  
Zagreba.

[BLOK]



UDRUŽENJE  
HRVATSKIH  
ARHITEKATA



Republika  
Hrvatska  
Ministarstvo  
kulture  
i medija  
Republic of Croatia  
Ministry  
of Culture  
and Media



Fundação  
para a Ciência  
e a Tecnologia

**Program Mikropolitike 2023: Čitati (povijest) umjetnost(i) feministički** sastoji se od **jednodnevnog internacionalnog diskurzivnog seminara, kojim će se pokušati osvijetliti lokalni i internacionalni procesi i dosezi feminističkih strategija u vizualnim umjetnostima, kao i u povijesti umjetnosti.**

**U lokalnom se kontekstu vizualne umjetnosti nerijetko interpretiraju isključivo na formalno-stilskoj razini i analiziraju kao ahistorijska, autonomna praksa. U toj konstelaciji feministička čitanja (povijesti) umjetnost(i) sustavno su marginalizirana i diskreditirana, između ostalog, zbog metodologija koje uporišta pronalaze u interdisciplinarnim, horizontalnim i dekolonijalnim pristupima.**

**Ovim će se programom stoga pokušati osvijetliti procesi, izazovi i dosezi feminističke epistemologije na različitim lokalnim i internacionalnim studijama slučaja. Njegov je cilj proizvodnja novih znanja i uvida u smjeru nadomještanja propusta kurikuluma javnih obrazovnih ustanova, s ambicijom stvaranja kontrapunkta reprodukciji anakronizama i diskriminatornih, imperijalističkih narativa. Jednodnevni internacionalni diskurzivni seminar sastoji se od devet predavanja umjetnica, kustosica, istraživača, stručnjakinja i znanstvenica kojima će se spomenuta problematika obraditi u tri tematske sesije naslovljene **Feministička čitanja: obrazovne politike – metodologije – studije slučaja.****

Petra Šarin, gošća urednica

## UVOD

Petra Šarin je doktorandica povijesti umjetnosti pri Fakultetu društvenih i humanističkih znanosti Sveučilišta NOVA u Lisabonu. U četverogodišnjem stipendiranom istraživanju bavi se reprezentacijom radnica i konceptualizacijom "ženskog rada" u djelima portugalske i hrvatske umjetnosti od 1930-ih do 1950-ih. Članica je lisabonskog Instituta za povijest umjetnosti (IHA) i Organizacijskog odbora Foruma doktoranada pri istome Institutu, a također je pomoćnica urednice u lokalnom uredničkom timu časopisa RIHA – Portugal. Radi kao nezavisna kustosica i autorica tekstova o vizualnoj umjetnosti i rodnim politikama. U suradnji s hrvatskim portalom Vizkultura 2021. godine osmislila je i organizirala besplatni obrazovni program *Kako misliti urbanizam i javni prostor?*. Prošle je godine objavila poglavlje u knjizi s otvorenim pristupom *Kartografija otpora: Zagreb 1941.-1945.* (ur. Jagić i Kostanić) u kojem se bavila Agitpropom i ilegalnim partijskim tiskarama u Zagrebu tijekom Drugog svjetskog rata.

Email: petra0sarin@gmail.com

# PROGRAM

31. svibnja 2023.  
Srijeda

Udruženje hrvatskih arhitekata,  
Trg bana Jelačića 3/1

9:30–10:00

Registracija i kava

SESIJA 1  
NA HRVATSKOM

FEMINISTIČKA ČITANJA:  
OBRAZOVNE POLITIKE

10:00–12:00

**dr. sc. Ljiljana Kolečnik**  
Institut za povijest  
umjetnosti, Zagreb

Stanje feminističke  
povijesti umjetnosti i  
feminističke umjetničke  
kritike u kontekstu  
lokalnih i regionalnih  
praksi pisanja o umjetnosti

**Leopold Rupnik**  
Nezavisni istraživač,  
Hrvatska

Analiza i interpretacija  
kurikuluma i udžbenika  
iz Likovne umjetnosti  
iz perspektive rodne  
ravnopravnosti

**Iva Čukelj**  
Profesorica likovne  
kulture, Hrvatska

Matrilinearno  
pripovijedanje:  
o ručnom radu

12:00–12:15

Pauza za kavu

SESIJA 2  
NA ENGLLESKOM

FEMINISTIČKA ČITANJA:  
METODOLOGIJE

12:15–14:15

**dr. sc. Filipa  
Lowndes Vicente**  
Institut za društvene  
znanosti Sveučilišta u  
Lisabonu (ICS-ULisboa)

Grupne izložbe  
umjetnica: historijski  
pregled 19. i 20.  
stoljeća – ONLINE



**dr. sc. Agata  
Jakubowska**  
Sveučilište u Varšavi

Politike  
ženskih izložbi  
– ONLINE



**Iva Kovač**  
Udruženje za promociju  
žena u kulturi –  
Mestožensk,  
Ljubljana

Što (i kako)  
feminističkog kuriranja,  
ali uglavnom kako

14:15–15:30

Pauza za ručak

SESIJA 3  
NA ENGLLESKOM

FEMINISTIČKA ČITANJA:  
STUDIJE SLUČAJA

15:30–17:30

**dr. sc. Sanja Horvatinčić**  
Institut za povijest  
umjetnosti, Zagreb

Ratna sjećanja i  
proizvodnja spomenika u  
socijalističkoj Jugoslaviji  
iz rodne perspektive

**dr. sc. Jasmina Tumbas**  
Odsjek za globalne  
studije roda i  
seksualnosti Sveučilišta  
u Buffalu

Nasljeđe kvir i  
feminističkog  
performansa u  
socijalističkoj Jugoslaviji  
i njenoj današnjoj  
dijaspori – ONLINE



**Glorija Lizde**  
Vizualna umjetnica,  
Hrvatska

Reinterpretirano:  
mitovi o ženskosti  
– ONLINE



# STANJE FEMINISTIČKE POVIJESTI UMJETNOSTI I FEMINISTIČKE UMJETNIČKE KRITIKE U KONTEKSTU LOKALNIH I REGIONALNIH PRAKSI PISANJA O UMJETNOSTI

**dr. sc. Ljiljana Kolečnik**

Institut za povijest  
umjetnosti, Zagreb  
[ljkolesnik@gmail.com](mailto:ljkolesnik@gmail.com)

Analiza znanstvene i stručne produkcije u polju povijesti umjetnosti zadnjih dvadeset godina pokazuje globalni eksponencijalni rast broja knjiga, članaka, tematskih izdanja časopisa, izložbi, doktorata i istraživačkih projekata posvećenih feminističkim temama. Unatoč toj ekstenzivnoj produkciji učinci feminističke intervencije u povijest umjetnosti, u pogledu rastvaranja patrijarhalnih struktura moći koje konfiguriraju disciplinu i njezine narative, u nekim su zajednicama prilično ograničeni, a svakako su puno vidljiviji u kustoskoj praksi i umjetničkoj kritici negoli u znanstvenom diskursu. Izlaganje će se usmjeriti na pitanje zašto je tome tako, i u kojoj je mjeri Zapadni diskurs feminističke povijesti umjetnosti primjenjiv u društvenim okruženjima s drugačijim povijesnim i političkim iskustvima, kao i na pitanje je li kronologija ženske emancipacije utemeljena na figuri valova korisna za razumijevanje lokalnih i regionalnih specifičnosti te za njihovo razotkrivanje u diskursu feminističke povijesti umjetnosti.

Ljiljana Kolečnik je viša znanstvena suradnica u trajnom zvanju pri Institutu za povijest umjetnosti u Zagrebu. U središtu interesa joj je komparativno istraživanje moderne umjetnosti druge polovine 20. stoljeća u Srednjoj i Jugoistočnoj Europi. Autorica je i urednica nekoliko knjiga (*French Artistic Culture and Central-East European Modern Art*, 2017., *Modern and Contemporary Artists' Networks. The Examples of Digital Tools Application in History of Art and Architecture*, 2018., itd.) i više znanstvenih članaka. Osnivačica je Regionalnog centra za umjetnost, kulturu i nove medije pri Institutu za povijest umjetnosti u Zagrebu, kao i nastavnog plana za povijest umjetnosti pri Centru za ženske studije u Zagrebu.

# ANALIZA I INTERPRETACIJA KURIKULUMA I UDŽBENIKA IZ LIKOVNE UMJETNOSTI IZ PERSPEKTIVE RODNE RAVNOPRAVNOSTI

**Leopold Rupnik**

Nezavisni istraživač, Hrvatska  
[leopoldrupnik.ffzg@gmail.com](mailto:leopoldrupnik.ffzg@gmail.com)

Prezentacija je usmjerena na istraživanje rodne osjetljivosti u udžbeničkim tekstovima iz područja hrvatske povijesti umjetnosti, u nastavnom programu i kurikulumu za srednjoškolski predmet Likovna umjetnost te na rezultate mjerenja razlika u stupnju osviještenosti novijih i starijih publikacija i programskih, odnosno kurikularnih dokumenata. Cilj je pokazati na koji način spomenuti udžbenici i obrazovni dokumenti komuniciraju pitanja rodne i ženske problematike. Na koncu, dat će se konkretni primjeri rodno osjetljivih didaktičkih materijala kako bi se pokazalo na koji način udžbenički tekstovi iz povijesti umjetnosti mogu postati materijali koji kritički pristupaju ženskoj i rodnoj problematici.

Leopold Rupnik je diplomirao povijest umjetnosti i germanistiku na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. 2016. je završio obrazovni program Ženskih studija pri zagrebačkom Centru za ženske studije. Dobitnik je Rektorovih nagrada za projekte *Deutsch-römisches Brevier: 500 godina - 400 primjeraka - 1 obljetnica* i *Kulturflux*, portal posvećen vizualnoj umjetnosti i kulturi. Kao autor predgovora

suradivao je na izložbama u galerijama CEKAO i f8 u Zagrebu. Jedan od autora tekstova za Međunarodni studentski bijenale u galeriji Academia Moderna 2018. godine. Bio je urednik kulturno-umjetničkog portala Kulturflux. Objavio je više znanstvenih radova, eseja i članaka te držao više izlaganja na konferencijama. Njegovi su radovi objavljeni u priznatim domaćim časopisima poput *Treće* i *Narodne umjetnosti*.

# MATRILINEARNO PRIPOVIJEDANJE: O RUČNOM RADU

Iva Čukelj

Profesorica likovne  
kulture, Hrvatska  
[iva.cukelj@gmail.com](mailto:iva.cukelj@gmail.com)

Ivina se umjetnička praksa usredotočuje na istraživanje ručnog rada i njegove pozicije unutar svijeta umjetnosti. Ulazeći u dijalog sa ženama iz svoje obitelji, promatra i dokumentira njihove perspektive na ovu temu. Skupljajući sjećanja, osobne priče i povijesne artefakte, mijenja te elemente u nove i jedinstvene šivane objekte kojima je cilj uhvatiti trenutak u opipljivom obliku. Javno izlažući radove svoje majke, tete i bake, stvara za njih novi kontekst koji one možda nisu ni imale na umu. Tako uzdiže ove objekte na novu razinu poštivanja i razumijevanja, podcrtavajući na novi način njihovu važnost i značenje. Instalacije se sastoje od objekata napravljenih u različitim ruktovornim

tehnika: šivanje, vez i heklanje. Svi su radovi nastali kroz seriju od tri izložbe (*Četiri lica ručnog rada*, *Kuća za lutke i Ljubica*) iz temeljitog istraživanja i preispitivanja iste teme. Konačno, izložbe su način na koji intimnu, tradicionalno žensku umjetnost ručnog rada koja nikad nije smatrana 'pravom' umjetnošću možemo iz privatnosti doma izvući u javnost. Kroz ove ćemo radove istražiti umjetničke teze i narative.

Iva Čukelj (Zagreb, 1993.) je vizualna umjetnica koja se u svom radu fokusira na tekstil, ručni rad i baštinu kroz medij instalacije. Diplomirala je likovnu kulturu na Nastavničkom odsjeku te 2022. Nove medije na Odsjeku za animirani film i nove medije na ALU Zagreb. U umjetničkoj praksi istražuje položaj ručnog rada u suvremenoj umjetnosti te promišlja o temama sjećanja, nasljeđa i tradicije te ženskom pitanju. Živi i radi u Zagrebu kao profesorica Likovne kulture.

# GRUPNE IZLOŽBE UMJETNICA: HISTORIJSKI PREGLED 19. I 20. STOLJEĆA

dr. sc. Filipa  
Lowndes Vicente

Institut za društvene znanosti  
Sveučilišta u Lisabonu  
(ICS-ULisboa)  
[filipa.vicente@ics.ul.pt](mailto:filipa.vicente@ics.ul.pt)

U posljednja dva desetljeća, a najviše u zadnjih pet godina, mnogi značajni muzeji i galerije širom svijeta organizirali su izložbe na kojima su "umjetnice" bile glavni kriterij, a izbor aspekta koji ih je objedinjavao je varirao. Ponekad je to bila činjenica da pripadaju istoj zemlji, istom umjetničkom pokretu ili stilu, istom povijesnom periodu ili rade u specifičnom umjetničkom ili vizualnom mediju, primjerice fotografiji ili skulpturi. Iako je taj trend postao vidljiviji zadnjih godina, tipologija nije nova. Kako se izlagački model razvijao u vremenu i prostoru od prvih primjera u 19. stoljeću? Od sredine 19. stoljeća umjetnice su raspravljale i zauzimale različite stavove o mogućim strategijama subvertiranja i suočavanja s diskriminacijom koju su osjećale unutar svijeta umjetnosti. Imajući

na umu više od sto godina povijesti umjetnica koje biraju, ili su izabrane, da izlažu u prostorima u kojima je rod ograničenije, postavlja se nekoliko pitanja. Zašto bi žene izlagale odvojeno od muškaraca - od onih koje nazivamo samo umjetnicima, a ne muškim umjetnicima? Trebaju li žene izabrati da okupiraju dominantni svijet umjetnosti, onaj koji nema roda i stoga njime dominiraju muškarci? Ili bismo trebale izabrati samo-segregaciju kao strategiju okupiranja javnih i vidljivih mjesta izlaganja? Kako možemo misliti rod i umjetnost u 2023. godini? Je li to još uvijek relevantno pitanje?

Filipa Lowndes Vicente (Lisabon, 1972.) je povjesničarka i istraživačica na Institutu za društvene znanosti Sveučilišta u Lisabonu (ICS-ULisboa). Godine 2000. obranila je doktorsku disertaciju na koledžu Goldsmiths Sveučilišta u Londonu. 2015. je bila gostujuća profesorica na King's College u Londonu i na Sveučilištu Brown u SAD-u. Njezin rad o ženskim umjetnicama i feminističkoj povijesti umjetnosti dostupan je u više članaka i u knjizi *Umjetnost bez povijesti. Žene i umjetnička kultura (XVI-XX)* (Lisabon: Athena, 2012.). Uredila je katalog izložbe o devetnaestostoljetnoj portugalskoj slikarici koju je 2016. kurirala pod naslovom *Aurélia de Sousa, umjetnica, 1866.-1922.* (Lisabon: Tinta da China, 2016.).

## POLITIKE ŽENSKIH IZLOŽBI

dr. sc. Agata  
Jakubowska

Sveučilište u Varšavi  
[agata.jakubowska@uw.edu.pl](mailto:agata.jakubowska@uw.edu.pl)

U izlaganju ću predstaviti aktualni istraživački projekt "Globalising the History of All-Women Exhibitions". Ženske izložbe su globalni fenomen, pa ipak ta se činjenica dosad dokazivala jedino suprotstavljanjem sličnih fenomena, onih koji su se odvijali u isto vrijeme u različitim dijelovima svijeta (vidi npr. Jakubowska i Deepwell 2018., Alkema i Dossin 2019.). Projekt istražuje međunarodne ženske izložbe organizirane u posljednjih sto godina, a cilj mu je analizirati transnacionalnu cirkulaciju umjetnica te ideja koje se tiču žena. U izlaganju ću se koncentrirati na jedan aspekt te cirkulacije – kako se ona uklapala u ženske (emancipacijske/ feminističke) politike s jedne i u geopolitički poredak svijeta (umjetnosti), s druge strane. To ću pitanje otvoriti na primjerima izložbi organiziranih između 1960. i 1980. godine, s posebnim naglaskom na dva momenta: 1960. godinu kao 50-godišnjicu Međunarodnog dana žena i 1975. godinu kao UN-ovu Međunarodnu godinu žena.

Agata Jakubowska je povjesničarka umjetnosti. Predaje na Sveučilištu u Varšavi. Autorica je i urednica brojnih publikacija o ženskoj umjetnosti, kao što su: *All-Women Art Spaces in Europe in the Long 1970s* (zajedno s Katy Deepwell, 2018.), *Zofia Kulik: Methodology, My Love* (ur., 2019.) i *Umjetnost i emancipacija žena u socijalističkoj Poljskoj: Slučaj Marije Pinińskiej-Bereś* (na poljskom, 2022.). Trenutno radi na istraživanju transnacionalne povijesti ženskih izložbi, projektu koji podupire poljski Nacionalni znanstveni centar. Zajedno s Andreom Giunta vodi projekt *Narrating Art and Feminism: Eastern Europe and Latin America* (u okviru inicijative *Connecting Art Histories* Fondacije Getty).

## ŠTO (I KAKO) FEMINISTIČKOG KURIRANJA, ALI UGLAVNOM KAKO

Iva Kovač

Udruženje za promociju žena  
u kulturi – Mestožensk, Ljubljana  
[iva.kovac@cityofwomen.org](mailto:iva.kovac@cityofwomen.org)

Mestožensk je ljubljanska organizacija koja od 1995. godine vodi istoimeni međunarodni festival. S fokusom na ženama\*, udruga je okupila interdisciplinarnu i teorijsku pristupe te izgradila nove mreže među ljudima i organizacijama na lokalnom i međunarodnom nivou. Nadograđujući gotovo tridesetogodišnje nasljeđe feminističkog kuriranja, Mestožensk ugrađuje feminističke politike u produkciju brojnih umjetničkih programa. Prakticirajući "situiranu solidarnost" (*situated solidarity*), radi s različitim zajednicama, gradi i njeguje regionalne i međunarodne umjetničke platforme te zagovaračke kampanje, sudjeluje na ljubljanskoj umjetničkoj sceni kao integralni dio organizacijske misije da podržava žene u umjetnosti i promiče interseksionalnu feminističku politiku.

\*termin *žena* i druge riječi pisane u gramatičkom ženskom rodu koriste se inkluzivno i odnose na sve one koji se identificiraju sa ženskim rodom, uključujući i ne-binarne, trans i inter-rodne osobe.

Iva Kovač je kustosica i vizualna umjetnica. Od 2021. programska je direktorica Udruženja za promociju žena u kulturi – Mestožensk. Od 2012. je članica kolektiva Fokus Grupa. Između 2010. i 2012. bila je voditeljica galerija PM i Prsten Hrvatskog društva likovnih umjetnika u Zagrebu. Od 2013. do 2015. kurirala je i vodila program galerije SIZ u Rijeci. Od 2017. do 2020. je bila programska selektorica i organizatorica aktivnosti umjetničke organizacije GSG u Rijeci, gdje je 2018. pokrenula GSG – časopis za suvremena umjetnička i društvena zbivanja. Recentno istražuje tragove kolonijalizma i kolonijalnih praksi u Jugoistočnoj Europi.

# RATNA SJEĆANJA I PROIZVODNJA SPOMENIKA U SOCIJALISTIČKOJ JUGOSLAVIJI IZ RODNE PERSPEKTIVE

dr. sc. Sanja  
Horvatinić

Institut za povijest  
umjetnosti, Zagreb  
[sanja.horvatincic@gmail.com](mailto:sanja.horvatincic@gmail.com)

S obzirom na to da je dominantno kulturno sjećanje koje je oblikovalo proizvodnju spomenika u socijalističkoj Jugoslaviji bilo sjećanje na Narodno-oslobodilačku borbu i socijalističku revoluciju, a budući da su upravo ratni narativi jedna od domena kulturnog sjećanja pod najupečatljivijom muškom dominacijom, moramo obratiti posebnu pažnju na rodne hijerarhije prisutne u formiranju tih narativa, kao i na hijerarhije koje su uvjetovale ili legitimirale ulazak žena u polje spomeničke produkcije. Iako su žene nakon Drugog svjetskog rata imale lakši pristup umjetničkom obrazovanju i u sve većem broju ulazile u sistem umjetnosti, poslijeratna profesionalizacija spomeničke produkcije išla je ruku pod ruku s restauracijom visoko-modernističkog koncepta umjetničkog individualizma, ideologije koja je perpetuirala mit o "umjetniku-geniju" i normativnu definiciju

(muškarca) umjetnika. Ti i drugi – socio-kulturni i ekonomski – razlozi pothranjivali su isključenost žena iz određenih područja javnih i kulturnih praksi. Hrvatska marksističko-feministička filozofkinja Blaženka Despot ustvrdila je, oslanjajući se na Marxa, da "vladajuća misao jedne epohe nije samo misao vladajuće klase, već i misao vladajućeg spola" (Despot, 1987:8). Slijedom pretpostavke da su ideje koje čine vladajuću politiku sjećanja u određenoj epohi stoga na sličan način određene vladajućim rodnom, u izlaganju ću adresirati i razmotriti različite načine ženske uključenosti u proizvodnju sjećanja u Jugoslaviji, od procesa heritizacije ženskog ratnog nasljeđa, preko neuspjelog pokušaja uspostavljanja središnjeg spomenika "borkinji" do participacije umjetnica u polju spomeničke produkcije.

Sanja Horvatinić je znanstvena suradnica na Institutu za povijest umjetnosti u Zagrebu. Bavi se proizvodnjom spomenika i kulturom sjećanja u socijalističkoj Jugoslaviji, kao i politikom baštine i sjećanja u postsocijalističkom kontekstu. Sudjelovala je u brojnim istraživačkim i izložbenim projektima koji su se bavili socijalističkom i feminističkom povijesti (umjetnosti) socijalističke Jugoslavije i Jugoistočne Europe. Njezin recentni rad oslanja se na interdisciplinarni pristup baštini i pristup temeljen na radu u zajednici u kontekstu aktualne političke i društvene krize.

10

# NASLJEĐE KVIR I FEMINISTIČKOG PERFORMANSA U SOCIJALISTIČKOJ JUGOSLAVIJI I NJENOJ DANAŠNJOJ DIJASPORI

dr. sc. Jasmina Tumbas

Odsjek za globalne  
studije roda i seksualnosti  
Sveučilišta u Buffalu  
[jasminat@buffalo.edu](mailto:jasminat@buffalo.edu)

Prezentacija se fokusira na feministički i kvir performans u regiji bivše Jugoslavije. Nadovezujući se na istraživanje objavljeno u knjizi "I Am Jugoslovenka!" *Feminist Performance Politics During & After Yugoslav Socialism* (MUP, 2022.), kao i ono vezano za knjigu na kojoj trenutno radi, *Kvir i feministička jugoslavenska dijaspora: umjetnost otpora onkraj pripadnosti naciji*, Tumbas će razmotriti različite forme otpora koje možemo prepoznati kod umjetnika, kolektiva i aktivista tijekom jugoslavenskog socijalizma i nakon njegovog rastakanja, uključujući i feminističke i kvir radove imigranata iz bivše Jugoslavije, danas raspršenih u dijaspori.

Jasmina Tumbas doktorirala je pri Odsjeku za povijest umjetnosti Sveučilišta Duke u SAD-u i izvanredna je profesorica Suvremene povijesti umjetnosti

i studija izvedbenih umjetnosti na Odsjeku za globalne studije roda i seksualnosti Sveučilišta u Buffalu. Autorica je knjige "I Am Jugoslovenka!" *Feminist Performance Politics During & After Yugoslav Socialism* (Manchester University Press, 2022.). Trenutno radi na novom izdavačkom projektu *Kvir i feministička jugoslavenska dijaspora: umjetnost otpora onkraj pripadnosti naciji* i kao urednica četvrtog izdanja u projektu *Kulturna povijest avangarde u Istočnoj i Jugoistočnoj Europi*, koje se bavi razdobljem od 1990-ih naovamo, u izdanju Brilla. Ko-urednica je antologije *Jugoslavenske hauntologije: studije slučaja u postjugoslavenskoj umjetnosti*. Radovi su joj objavljeni u časopisima *ArtMargins*, *Camera Obscura: Feminism, Culture, and Media Studies*, *Art Monthly*, *Art in America*, *ASAP Journal*, i *Zeitschrift für Kunstgeschichte*.

11



# REINTERPRE- TIRANO: MITOVI O ŽENSKOSTI

## Glorija Lizde

Vizualna umjetnica, Hrvatska  
[glorija.lizde@gmail.com](mailto:glorija.lizde@gmail.com)

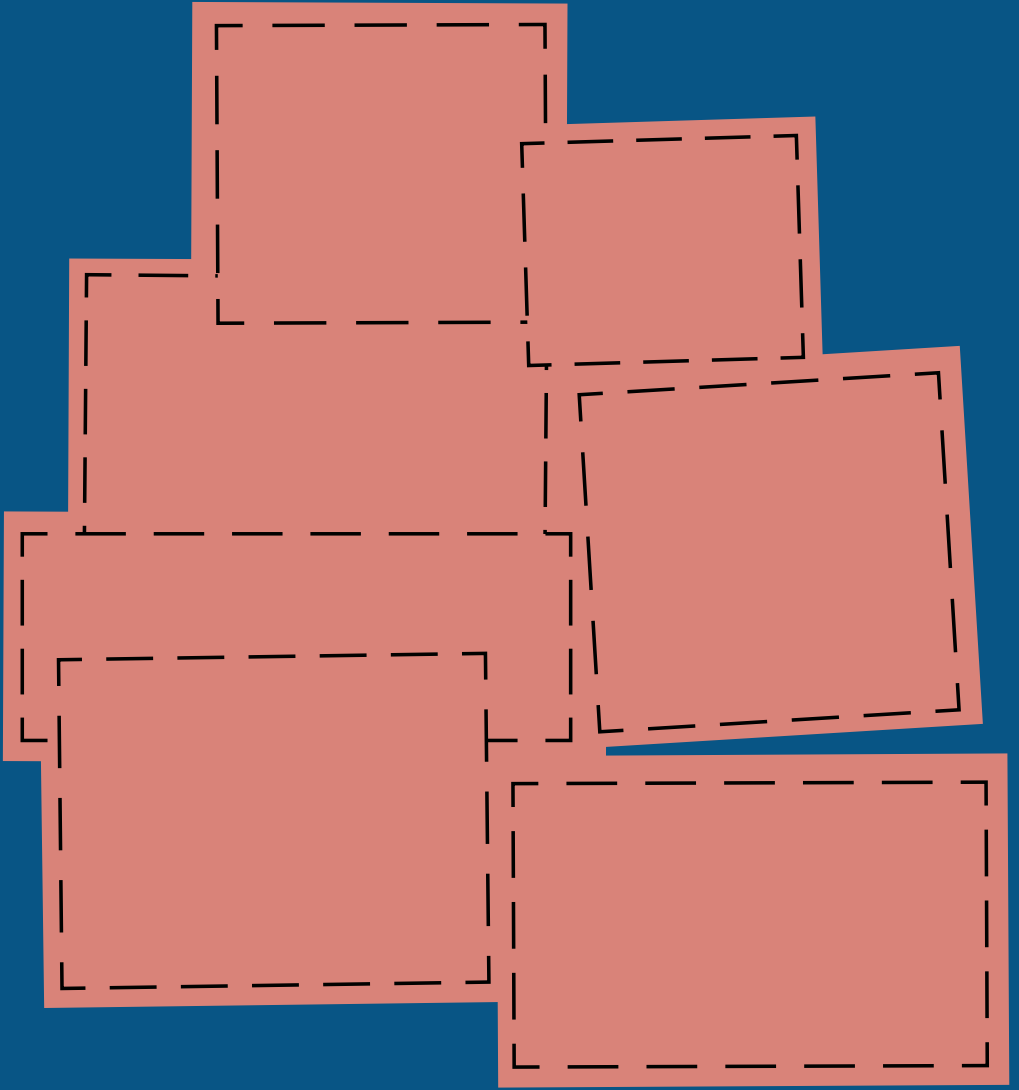
Umjetnička praksa Glorije Lizde preispituje koncepte (ne)pripadanja, genealogije i pamćenja koristeći režiranu fotografiju, tekstile i arhivske materijale. Kroz ispreplitanje osobnih i kolektivnih povijesti i iskustava, umjetnica pokušava istražiti odnose između privatnog i javnog. Lizde će predstaviti izbor projekata u kojima tumači koncepte ženskosti i ženske reprezentacije koristeći svoja osobna iskustva kao polazišta. Rad *Postajanje: Mitovi o ženskosti* istražuje i reinterpreтира mitove i legende koji okružuju žensko iskustvo. Ovaj u istraživanju utemeljen rad pocrtava potrebu stalne reinterpretacije maksime Simone de Beauvoir: "Ženom se ne rađa, ženom se postaje". Drugi rad, *Obiteljski portret*, izrađen u tekstu u formi pokrivača sjećanja, istražuje tradicionalnu ulogu žene kao sakupljačice obiteljskih fotografija i čuvarice obiteljskog nasljeđa. Oba rada reflektiraju koncept "priroda ili odgoj", odnosno načine na koji je ženski identitet konstruiran te kulturno ili socijalno uvjetovan.

Glorija Lizde (1991., Hrvatska) je umjetnica koja koristeći režiranu fotografiju preispituje koncepte

pripadanja, genealogije i pamćenja. Prvostupnica je Studija filma i videa na Umjetničkoj akademiji u Splitu i drugostupnica Studija fotografije na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu. Njezini su radovi izlagani na grupnim i samostalnim izložbama te su dio privatnih i javnih zbirki. Sudjelovala je u prvom i četvrtom ciklusu projekta PARALLEL – European Photo Based Platform. Dobitnica je rezidencijalnog programa fondacije Dr. Éva Kahán za 2022. godinu. Iste godine nagrađena je Nagradom Radoslav Putar za mlade likovne umjetnike u Hrvatskoj.



Glorija Lizde, *Bez naziva*,  
arhivski pigmentni print, 2022.



[BLOK]